

HRVATSKI SABOR

2921

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O OBVEZNYM OSIGURANJIMA U PROMETU

Prolašavam Zakon o obveznyh osiguranjima u prometu, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 9. prosinca 2005. godine.

Broj: 01-081-05-3653/2

Zagreb, 15. prosinca 2005.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O OBVEZNYM OSIGURANJIMA U PROMETU

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Opća odredba

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju obvezna osiguranja u prometu.

Obvezna osiguranja u prometu

Članak 2.

(1) Obvezna osiguranja u prometu jesu:

1. osiguranje putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja,
2. osiguranje vlasnika, odnosno korisnika (u daljnjem tekstu: vlasnika) vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama (u daljnjem tekstu: osiguranje od automobilske odgovornosti),
3. osiguranje zračnog prijevoznika, odnosno operatora zrakoplova (u daljnjem tekstu: vlasnika) od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama i putnicima,
4. osiguranje vlasnika, odnosno korisnika (u daljnjem tekstu: vlasnika) brodice na motorni pogon (u daljnjem tekstu: brodice), odnosno jahte od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na prijevozna sredstva Oružanih snaga Republike Hrvatske.

(3) Za naknadu štete koja je nastala uporabom prijevoznog sredstva iz stavka 2. ovoga članka jamči Republika Hrvatska.

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. »*prometna nezgoda*« je događaj kod kojega je šteta nastala zbog uporabe prijevoznog sredstva,
2. »*prijevozno sredstvo*« je vozilo, zrakoplov, brodica, odnosno jahta,
3. »*korisnik prijevoznog sredstva*« je fizička ili pravna osoba koja voljom vlasnika stvarno raspolaže prijevoznim sredstvom,
4. »*ugovaratelj osiguranja*« je osoba koja je s društvom za osiguranje sklopila ugovor o osiguranju,
5. »*osiguranik*« je osoba čiji je imovinski interes osiguran,
6. »*vozač*« je osoba koja upravlja prijevoznim sredstvom,
7. »*odgovorni osiguratelj*« je društvo za osiguranje s kojim je vlasnik prijevoznog sredstva, a kojim je prouzročena šteta, sklopio ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu nanесenu trećim osobama,
8. »*oštećena osoba*« je svaka osoba kojoj je nanесena šteta na stvarima i/ili na osobama, koja na temelju ovoga Zakona ima pravo podnijeti odštetni zahtjev,
9. »*vozilo*« je svako motorno vozilo, odnosno svako priključno vozilo,

10. »*motorno vozilo*« je svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama,
11. »*priključno vozilo*« je svako vozilo namijenjeno da ga vuče motorno vozilo,
12. »*neosigurano vozilo*« je vozilo iz točke 9. ovoga članka za koje nije sklopljen ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti ili je trajanje osiguranja isteklo, a ugovor o osiguranju nije produžen ni u početnom roku,
13. »*nepoznato vozilo*« je vozilo iz točke 9. ovoga članka koje nije bilo moguće identificirati, kao ni njegova odgovornog osiguratelja,
14. »*počekni rok*« je razdoblje od 30 dana nakon isteka ugovora o osiguranju u kojem se prava i dužnosti iz ugovora o osiguranju produžuju,
15. »*zrakoplov*« je svaka naprava koja se održava u atmosferi zbog reakcije zraka osim reakcije zraka u odnosu na Zemljinu površinu,
16. »*zračni prijevoznik*« je subjekt koji ima svjedodžbu o sposobnosti ili drugu odgovarajuću dozvolu za rad u zračnom prometu,
17. »*operator zrakoplova*« je osoba koja stalno odlučuje o upotrebi ili radu zrakoplova, odnosno na koju je zrakoplov evidentiran u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova, odnosno drugom odgovarajućem registru zrakoplova,
18. »*let zrakoplova*« u odnosu na:
- putnika i njegovu osobnu prtljagu koja se nalazi u kabini zrakoplova je vrijeme prijevoza putnika zrakoplovom,
 - teret i predanu prtljagu je vrijeme prijevoza prtljage i tereta od trenutka predaje prtljage ili tereta zračnom prijevozniku do trenutka njihove isporuke ovlaštenom primatelju,
 - treće osobe je uporaba zrakoplova od trenutka davanja snage motorima u svrhu vožnje po površini zemlje (tlu) ili stvarnog uzlijetanja do trenutka kada je zrakoplov na površini zemlje (tlu), a njegovi motori su potpuno zaustavljeni, kao i kretanje zrakoplova pomoću vozila za tegljenje ili potiskivanje odnosno pomoću sila koje su tipične za pogon ili uzgon zrakoplova, osobito zračnih struja,
19. »*brodica*« je plovni objekt namijenjen za plovidbu morem koji nije brod ili jahta, a čija ukupna snaga potisnih strojeva prelazi 15 kW, određen u članku 5. točki 15. Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 181/04.),
20. »*jahta*« je plovni objekt za šport i razonodu čija je duljina veća od 12 metara te koji je osim posade ovlašten prevoziti najviše 12 putnika, određen u članku 5. točki 20. Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 181/04),
21. »*teritorij Europske unije*« je područje država članica Europske unije,
22. »*područje država članica Sustava zelene karte osiguranja*« je teritorij Europske unije, područje država EEA (Europski gospodarski prostor) koje nisu članice Europske unije (Island, Norveška i Lihtenštajn) te Andore i Švicarske,

23. »*Multilateralni sporazum*« je sporazum sklopljen između nacionalnih ureda za osiguranje država članica EEA (Europskog gospodarskog prostora) i drugih pridruženih država po kojem se službena registarska pločica države članice u kojoj je vozilo uobičajeno stacionirano smatra dokazom o postojanju valjanog osiguranja od automobilske odgovornosti,

24. »*područje na kojem se vozilo uobičajeno nalazi*« predstavlja teritorij države članice Europske unije:

– čiju registarsku pločicu vozilo nosi, bez obzira jesu li pločice trajne ili privremene,

– u kojoj su izdane tablice osiguranja ili znak raspoznavanja sličan registarskoj pločici koju vozilo nosi u slučaju kada registracija za određeni tip vozila nije potrebna,

– u kojoj korisnik vozila ima prebivalište u slučaju kada za određeni tip vozila nije potrebna registarska pločica niti tablica osiguranja niti drugi znak raspoznavanja sličan registarskoj pločici,

– u kojoj se prometna nezgoda dogodila u slučaju kada vozilo koje je sudjelovalo u prometnoj nezgodi nema nikakvu registarsku pločicu ili ima registarsku pločicu koja ne odgovara ili više ne odgovara vozilu,

25. »*Kretski sporazum*« je sporazum kojim se uređuju međusobni odnosi između nacionalnih ureda za osiguranje država članica Sustava zelene karte osiguranja,

26. »*Zelena karta osiguranja*« je međunarodna karta osiguranja od automobilske odgovornosti koju izdaje nacionalni ured za osiguranje kao dokaz o postojanju valjanog osiguranja od automobilske odgovornosti na području država članica Sustava zelene karte osiguranja,

27. »*kamata*« u smislu ovoga Zakona je zakonska zatezna kamata koju plaća dužnik kada novčanu obvezu ne izvrši u propisanom roku,

28. »*Posebno pravo vučenja (Special Drawing Rights; dalje u tekstu: SDR)*« je obračunska jedinica koju određuje Međunarodni monetarni fond,

29. »*Najviša dopuštena masa zrakoplova pri uzlijetanju (Maximum Take Off Mass, dalje u tekstu: MTOM)*« je najviša dopuštena masa zrakoplova pri uzlijetanju koja odgovara certificiranoj masi specifičnoj za svaki tip zrakoplova i koja je utvrđena u svjedodžbi o plovidbenosti zrakoplova,

30. »*Nadzorno tijelo*« je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga osnovana posebnim zakonom.

Dužnost sklapanja i obnove osiguranja

Članak 4.

(1) Vlasnik prijevoznog sredstva dužan je za osiguranja iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona, prije uporabe prijevoznog sredstva u prometu, sklopiti ugovor o osiguranju te ga obnavljati sve dok je prijevozno sredstvo u prometu.

(2) Ako prijevozno sredstvo podliježe obvezi registracije te prema propisima o registraciji mora imati prometnu dozvolu, tijelo nadležno za registraciju smije izdati prometnu dozvolu ili drugu odgovarajuću ispravu, produžiti njezinu valjanost tek nakon što vlasnik prijevoznog sredstva na čije će se ime prijevozno sredstvo registrirati predoči dokaz o tome da je sklopio ugovor o osiguranju za osiguranje koje je prema ovome Zakonu obvezno.

(3) Ako je prijevozno sredstvo, sukladno propisima o registraciji, evidentirano na korisnika prijevoznog sredstva, odredbe ovoga Zakona koje vrijede za vlasnika prijevoznog sredstva na odgovarajući se način primjenjuju i na korisnika prijevoznog sredstva.

Suosigurane osobe

Članak 5.

Osiguranjem vlasnika prijevoznog sredstva od odgovornosti za štetu nanесenu trećim osobama pokrivene su i štete koje prouzroče osobe koje voljom vlasnika sudjeluju u uporabi prijevoznog sredstva.

Obveze vozača

Članak 6.

(1) Vozač je obvezan za vrijeme uporabe prijevoznog sredstva u prometu imati policu osiguranja ili drugi dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju koji mora predočiti na zahtjev ovlaštene službene osobe.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, zračni prijevoznik ili operator zrakoplova obvezan je policu osiguranja ili drugi dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju za obvezno osiguranje iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona za osiguranje putnika u zrakoplovu i osiguranje iz članka 2. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona predočiti na zahtjev ovlaštene službene osobe prije nego što zrakoplov poleti.

(3) Vozač je obvezan, u slučaju prometne nezgode, osobne podatke i podatke o osiguranjima koja su prema ovome Zakonu obvezna dati svim sudionicima prometne nezgode, koji na osnovi tih osiguranja imaju pravo podnositi odštetne zahtjeve.

Dužnost dostavljanja podataka o prometnoj nezgodi

Članak 7.

Tijela ovlaštena za nadzor u prometu i pravosudna tijela te druga tijela koja vode postupak u povodu prometne nezgode, odnosno koja raspolažu podacima vezanim uz prometnu nezgodu (zdravstvene ustanove, zavodi koji obavljaju poslove zdravstvenoga, mirovinskog ili invalidskog osiguranja i druga tijela) omogućit će društvima za osiguranje, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje pristup podacima o prometnoj nezgodi potrebnim za rješavanje odštetnog zahtjeva.

Ugovor o obveznom osiguranju i njegov učinak

Članak 8.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je sklopiti ugovor o osiguranju sukladno ovome Zakonu i uvjetima za osiguranje, odnosno cjenicima premija osiguranja.
- (2) Društvo za osiguranje ne može odbiti ponudu za sklapanje ugovora o osiguranju ako ponuditelj prihvaća uvjete pod kojima društvo za osiguranje provodi tu vrstu osiguranja.
- (3) Uvjeti za osiguranje sastavni su dio ugovora o osiguranju te ih je društvo za osiguranje pri sklapanju ugovora o osiguranju dužno uručiti ugovaratelju osiguranja.
- (4) Uvjetima za osiguranje utvrđuju se odnosi između ugovornih strana koji nisu ili nisu u potpunosti utvrđeni ovim Zakonom.
- (5) Obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju počinje po isteku 24-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog sata koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka trajanja osiguranja, ako nije drugačije ugovoreno.
- (6) Kod ugovora o osiguranju sklopljenog na jednu ili više godina, prava i obveze iz ugovora o osiguranju produžuju se nakon isteka ugovora o osiguranju za 30 dana (počekni rok) ako društvu za osiguranje najmanje tri dana prije isteka trajanja osiguranja nije uručena izjava ugovaratelja osiguranja da ne pristaje na produženje ugovora o osiguranju.
- (7) Ako se u počeknom roku iz stavka 6. ovoga članka dogodi osigurani slučaj, ugovaratelj osiguranja obavezan je platiti premiju osiguranja za cijelu sljedeću godinu osiguranja.
- (8) Ako u počeknom roku iz stavka 6. ovoga članka ugovaratelj osiguranja sklopi ugovor o osiguranju s drugim društvom za osiguranje, prethodni osiguratelj ima pravo na premiju osiguranja za razdoblje do dana sklapanja ugovora o osiguranju s drugim društvom za osiguranje, i to razmjerno razdoblju njegova osigurateljnog pokrića.
- (9) Ako društvo za osiguranje utvrdi da je vlasniku prijevoznog sredstva isteklo osigurateljno pokriće, dužno je o tome obavijestiti nadležno tijelo unutarnjih poslova u roku od 15 dana.
- (10) Ako društvo za osiguranje utvrdi da je vlasniku prijevoznog sredstva isteklo osigurateljno pokriće, dužno je o tome obavijestiti Informacijski centar Hrvatskog ureda za osiguranje u roku od 15 dana.

Teritorijalna valjanost osiguranja

Članak 9.

- (1) Ugovor o osiguranju za obvezna osiguranja iz članka 2. stavka 1. točke 1. i 4. ovoga Zakona mora pokrivati štete nastale na području Republike Hrvatske.
- (2) Ugovor o osiguranju za obvezno osiguranje iz članka 2. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona mora pokrivati štete nastale na području Republike Hrvatske i teritoriju država članica Sustava zelene karte osiguranja.
- (3) Osigurateljno pokriće za obvezno osiguranje iz članka 2. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona odnosi se na područje Republike Hrvatske i područje država članica Sustava zelene karte osiguranja, ako nije drugačije ugovoreno.

Izvještavanje nadzornog tijela o uvjetima i cjenicima premija osiguranja

Članak 10.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je obavijestiti nadzorno tijelo o uvjetima osiguranja i tehničkoj podlozi koju upotrebljava pri izračunu cjenika premija osiguranja iz članka 2. ovoga Zakona najkasnije 60 dana prije njihove primjene, i to isključivo u svrhu provjere jesu li sukladne sa zakonskim propisima, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (2) Ako nadzorno tijelo utvrdi da uvjeti osiguranja i tehnička podloga iz stavka 1. ovoga članka nisu sukladni sa zakonskim propisima, aktuarskim načelima i pravilima struke, donijet će mjeru da ih društvo za osiguranje izmijeni sukladno propisima.
- (3) Ako je nadzorno tijelo donijelo mjeru iz stavka 2. ovoga članka, društvo za osiguranje ne smije primjenjivati uvjete osiguranja i cjenike premije osiguranja zbog kojih je ta mjera donesena.

Pravo oštećene osobe na podnošenje neposrednog zahtjeva

Članak 11.

- (1) Odštetni zahtjev po osnovi osiguranja iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona oštećena osoba može podnijeti neposredno odgovornom osiguratelju.
- (2) Ako oštećena osoba podnese odštetni zahtjev neposredno odgovornom osiguratelju, u odgovoru na takav zahtjev odgovorni osiguratelj ne može isticati prigovore koje bi na temelju zakona ili ugovora o osiguranju mogao istaknuti prema osiguranoj osobi zbog nepridržavanja zakona ili ugovora o osiguranju.

(3) Društva za osiguranje mogu sklopiti sporazum prema kojem odštetni zahtjev po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti može rješavati društvo za osiguranje kod kojeg je oštećena osoba sklopila ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti.

Postupak i rokovi za rješavanje odštetnih zahtjeva te pravo oštećene osobe na podnošenje tužbe

Članak 12.

(1) Odgovorni osiguratelj dužan je u slučaju neimovinske štete najkasnije u roku od 30 dana, a u slučaju imovinske štete najkasnije u roku od 14 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva oštećenoj osobi dostaviti:

– obrazloženu ponudu za naknadu štete, ako su odgovornost za naknadu štete te visina štete nesporni, odnosno

– utemeljeni odgovor, ako su odgovornost za naknadu štete ili visina štete sporni.

(2) Ako odgovorni osiguratelj u roku iz stavka 1. ovoga članka oštećenoj osobi ne dostavi obrazloženu ponudu za naknadu štete, odnosno utemeljeni odgovor, oštećena osoba može protiv njega podnijeti tužbu. Tužba podnesena protiv odgovornog osiguratelja ili odgovorne osobe prije protoka roka iz stavka 1. ovoga članka smatrat će se preuranjenom.

(3) U slučaju nemogućnosti utvrđenja visine konačnog iznosa štete, odgovorni osiguratelj je oštećenoj osobi dužan isplatiti iznos nespornog iznosa naknade štete kao predujam u roku propisanom stavkom 1. ovoga članka.

(4) U slučaju neizvršenja obveze isplate naknade štete u roku iz stavka 1. ovoga članka, oštećena osoba uz dužni iznos naknade štete, ima pravo i na isplatu iznosa kamate i to od dana podnošenja odštetnog zahtjeva.

(5) U slučaju neimovinske štete u postupku pred odgovornim osigurateljem oštećena osoba ima pravo priložiti nalaz i mišljenje neovisnog vještaka kojeg je osobno izabrala.

Mjere nadzornog tijela

Članak 13.

Nadzorno tijelo odgovornom osiguratelju koji krši odredbe članka 12. ovoga Zakona može:

1. privremeno ili stalno oduzeti dozvolu za obavljanje poslova osiguranja od automobilske odgovornosti,

2. javno objaviti informaciju o nekorektnim postupcima odgovornog osiguratelja na njegov trošak,

3. oduzeti odobrenje za člana uprave odgovornog osiguratelja.

Subrogacijski zahtjevi društava za osiguranje

Članak 14.

Društvo za osiguranje koje je nadoknadilo štetu oštećenoj osobi ili platilo osigurani iznos, a na temelju ovoga Zakona nije bilo u obvezi, ima pravo na naknadu od osobe koja je odgovorna za štetu i to isplaćenog iznosa štete, kamate i troškova.

Primjena pojedinih odredbi ovoga Zakona na Hrvatski ured za osiguranje

Članak 15.

(1) Odredbe članka 11., 12. i 14. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju u slučaju kada je, sukladno odredbama ovoga Zakona, za naknadu štete nadležan Hrvatski ured za osiguranje.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, iznosi za naknadu štete kada je nadležan Hrvatski ured za osiguranje isplaćuju se iz Garancijskog fonda.

(3) Obradu i isplatu šteta iz stavka 2. ovoga članka Hrvatski ured za osiguranje može povjeriti svome članu.

Statistički i drugi podaci

Članak 16.

(1) Društva za osiguranje i Hrvatski ured za osiguranje dužni su prikupljati, obrađivati i voditi statističke i druge podatke o osiguranjima iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Statistički podaci iz stavka 1. ovoga članka osobito su podaci o osiguranicima, štetnim događajima, procjeni i likvidaciji šteta.

(3) Društva za osiguranje i Hrvatski ured za osiguranje dužni su podatke iz stavka 1. ovoga članka obrađivati primjenom statističkih standarda osiguranja, sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka i propisima o zaštiti podataka.

(4) Hrvatski ured za osiguranje propisuje sadržaj i oblik podataka iz stavka 1. ovoga članka te način i rokove dostavljanja podataka.

(5) Hrvatski ured za osiguranje dužan je podatke iz stavka 1. ovoga članka dostaviti nadzornom tijelu na njegov zahtjev.

GLAVA II.

OSIGURANJE PUTNIKA U JAVNOM PROMETU OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA

Obveza sklapanja ugovora o osiguranju

Članak 17.

(1) Vlasnici prijevoznih sredstava koja se koriste za prijevoz putnika u javnom prometu dužni su sklopiti ugovor o osiguranju putnika od posljedica nesretnog slučaja.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka dužni su sklopiti vlasnici:

1. autobusa kojima se obavlja javni prijevoz u gradskom, međugradskom i međunarodnom linijskom i izvanlinijskom prometu,
2. autobusa koji prevoze radnike na posao i s posla te autobusa kojim se prevoze turisti,
3. taksi automobila i rent-a-car vozila kad se iznajmljuju s vozačem,
4. tračnih vozila za prijevoz putnika,
5. svih vrsta pomorskih, jezerskih i riječnih plovila, uključujući skele i splavove, koji na redovitim linijama slobodno prevoze putnike, uključujući krstarenje i prijevoz turista,
6. svih vrsta plovila iz točke 5. ovoga članka koja se iznajmljuju s najmanje jednim članom posade,
7. zrakoplova kojima se obavlja prijevoz osoba i stvari u javnom zračnom prometu,
8. svih ostalih prijevoznih sredstava, bez obzira na vrstu pogona, kojima se uz naplatu prijevoza prevoze putnici u javnom prometu.

Putnici u prijevoznom sredstvu

Članak 18.

(1) Putnicima se smatraju osobe koje se radi putovanja nalaze u jednom od prijevoznih sredstava određenih za obavljanje javnog prometa, bez obzira na to jesu li već kupile voznu kartu, a također i osobe koje se nalaze u krugu kolodvora, pristaništa i zrakoplovne luke ili u neposrednoj blizini prijevoznog sredstva prije ukrcavanja, odnosno nakon iskrcavanja, koje su namjeravale putovati određenim prijevoznim sredstvom ili su njime putovale, osim osoba koje su zaposlene na prijevoznom sredstvu.

(2) Putnicima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i osobe koje imaju pravo na besplatnu vožnju.

(3) Putnicima iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se osobe koje se u zrakoplovu iz članka 17. stavka 2. točke 7. ovoga Zakona nalaze bez pristanka vlasnika zrakoplova, a ni članovi letačke i kabinske posade zrakoplova.

Obveza društva za osiguranje i osigurana svota

Članak 19.

(1) Obvezu društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona predstavlja osigurana svota važeća na dan štetnog događaja, ako ugovorom o osiguranju nije određena viša osigurana svota.

(2) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz članka 17. ovoga Zakona za prijevozno sredstvo iz članka 17. stavka 2. točke 1. do 8. ovoga Zakona po jednom putniku iznosi:

- za slučaj smrti 40.000,00 kuna,
- za slučaj trajnog invaliditeta 80.000,00 kuna.

(3) Odluku o povećanju osigurane svote iz stavka 2. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadzornog tijela.

(4) Odluka iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Pravo na naknadu štete

Članak 20.

(1) Putnik kojemu se dogodi nesretni slučaj, odnosno prema uvjetima osiguranja određeni korisnik u slučaju smrti putnika, ima pravo zahtijevati da društvo za osiguranje kod kojega je sklopljeno osiguranje neposredno njemu izvrši svoju obvezu iz ugovora o osiguranju.

(2) Ako je za nastalu štetu odgovoran vlasnik prijevoznog sredstva koji je sklopio ugovor o osiguranju putnika u javnom prometu, u naknadu štete koja pripada oštećenoj osobi na temelju

osiguranja od automobilske odgovornosti ne uračunava se iznos koji pripada oštećenoj osobi po osnovi obveznog osiguranja putnika u javnom prometu.

Naknada štete neosiguranim putnicima

Članak 21.

Ako vlasnik prijevoznog sredstva nije sklopio ugovor o osiguranju putnika sukladno odredbama ovoga Zakona, a dogodio se nesretni slučaj, putnik odnosno osoba koja bi bila korisnik osiguranja, u slučaju da je ugovor o osiguranju bio sklopljen, može isplatu osiguranog iznosa zahtijevati od Hrvatskog ureda za osiguranje.

GLAVA III.

OSIGURANJE VLASNIKA VOZILA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETE NANESENE TREĆIM OSOBAMA

Obveza sklapanja ugovora o osiguranju

Članak 22.

(1) Vlasnik vozila dužan je sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju uporabom vozila može nanijeti trećim osobama zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari.

(2) Ugovorom o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka pokrivena su i štete zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari putnika u vozilu kojim je prouzročena šteta.

(3) Osiguranje od automobilske odgovornosti ne pokriva štetu na stvarima koje je vlasnik vozila, kojim je prouzročena šteta, preuzeo radi prijevoza, a nalazile su se u vozilu ili na vozilu kojim je prouzročena šteta.

(4) Osiguranje od automobilske odgovornosti pokriva štetu nastalu od vučnog vozila kao i štetu nastalu od priključnog vozila.

(5) Ako je šteta nastala od vučnog ili priključnog vozila dok su oba vozila bila spojena i činila jednu cjelinu ili ako je šteta nastala tijekom vožnje nakon odvajanja priključnog vozila, za štetu trećim osobama solidarno odgovaraju vlasnici obaju vozila, pa oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev ili osiguratelju vučnog vozila ili osiguratelju priključnog vozila.

(6) Društvo za osiguranje koje je na temelju stavka 5. ovoga članka oštećenoj osobi nadoknadilo štetu, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa, kamatu i troškove od osiguratelja vučnog, odnosno priključnog vozila ako postoji odgovornost njegovog osiguranika za štetu i u okviru njegove odgovornosti.

(7) Društvo za osiguranje dužno je na zahtjev svog osiguranika izdati potvrdu o eventualno postavljenim odštetnim zahtjevima trećih osoba na temelju osiguranja od automobilske odgovornosti svog osiguranika.

(8) Potvrda iz stavka 7. ovoga članka mora pokrivati razdoblje od najmanje pet godina postojanja osigurateljnog pokrića, a društvo za osiguranje dužno ju je izdati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Isključenje iz osiguranja

Članak 23.

Po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti pravo na naknadu štete nema:

1. vozač vozila kojim je prouzročena šteta te njegovi srodnici i druge fizičke ili pravne osobe glede štete zbog smrti ili tjelesne ozljede vozača,

2. vlasnik, suvlasnik, odnosno zajednički vlasnik te svaki drugi korisnik vozila kojim je prouzročena šteta i to na naknadu štete na stvarima,

3. suputnik koji je dragovoljno ušao u vozilo kojim je uzrokovana šteta a kojim je upravljao neovlašteni vozač, ako osiguratelj dokaže da je ta okolnost suputniku bila poznata,

4. suputnik koji je dragovoljno ušao u neosigurano vozilo kojim je uzrokovana šteta, ako Hrvatski ured za osiguranje dokaže da je ova okolnost suputniku bila poznata,

5. oštećena osoba kojoj je šteta nastala:

– zbog uporabe vozila na športskim priredbama koje se održavaju na cesti ili dijelu ceste zatvorenom za promet drugim vozačima, a kojih je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe,

– zbog djelovanja nuklearne energije za vrijeme prijevoza radioaktivnog materijala,

– zbog ratnih operacija, pobuna ili terorističkog čina, s tim da društvo za osiguranje u tom slučaju mora dokazati da je šteta prouzročena takvim događajem.

Naknada štete u slučaju gubitka prava iz osiguranja

Članak 24.

(1) Osigurana osoba gubi prava iz osiguranja u sljedećim slučajevima:

1. ako vozač nije koristio vozilo u svrhu kojoj je namijenjeno,
2. ako vozač nije imao važeću vozačku dozvolu odgovarajuće vrste ili kategorije, osim ako je za vrijeme poduke iz vožnje vozilom upravljao kandidat za vozača motornog vozila, uz poštivanje svih propisa kojima se ta poduka uređuje,
3. ako je vozaču oduzeta vozačka dozvola ili je isključen iz prometa ili ako mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije ili mjera prestanka važenja vozačke dozvole odnosno zaštitna mjera zabrane uporabe inozemne vozačke dozvole na teritoriju Republike Hrvatske,
4. ako je vozač upravljao vozilom pod utjecajem alkohola iznad ugovorene granice, opojnih droga te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari,
5. ako je vozač štetu prouzročio namjerno,
6. ako je šteta nastala zbog toga što je vozilo bilo tehnički neispravno, a ta je okolnost vozaču vozila bila poznata.

(2) Gubitak prava iz osiguranja na temelju stavka 1. točke 1. do 6. ovoga članka nema utjecaja na pravo oštećene osobe na naknadu štete te oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev odgovornom osiguratelju.

(3) Društvo za osiguranje koje je temeljem stavka 1. točke 5. ovoga članka oštećenoj osobi isplatilo štetu ima pravo od osobe koja je odgovorna za štetu na naknadu cjelokupno isplaćenog iznosa štete, na kamatu i troškove, a u slučaju iz stavka 1. točke 1., 2., 3., 4. i 6. ovoga članka najviše do iznosa 12 prosječnih neto-plaća prema zadnjem službenom izvješću Državnog zavoda za statistiku.

Naknada štete u slučaju neovlaštene vožnje

Članak 25.

(1) Ako je štetu prouzročio vozač koji je neovlašteno upravljao vozilom, oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev odgovornom osiguratelju, osim u slučaju iz članka 23. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.

(2) Neovlaštenim vozačem smatra se osoba koja je u vrijeme štetnog događaja bez suglasnosti vlasnika upotrijebila vozilo, a nije kod njega zaposlena u vezi s pogonom motornog vozila, nije ni član njegovoga obiteljskog kućanstva, a niti joj je vlasnik vozilo predao u posjed.

(3) Društvo za osiguranje koje je oštećenoj osobi isplatilo štetu ima pravo od osobe koja je odgovorna za štetu na naknadu cjelokupno isplaćenog iznosa štete, kamata i troškova.

Obveza društva za osiguranje i osigurana svota

Članak 26.

(1) Obvezu društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju iz članka 22. ovoga Zakona predstavlja osigurana svota važeća na dan štetnog događaja, ako ugovorom o osiguranju nije ugovoren viši iznos.

(2) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka iznosi:

1. Za štetu zbog smrti, tjelesne ozljede i oštećenja zdravlja nanесenu:

- autobusom i teretnim vozilom, odnosno priključnim vozilom 6.500.000,00 kuna,
- vozilom kojim se prevoze opasne tvari 8.000.000,00 kuna,
- ostalim vozilima, odnosno nepoznatim vozilima 3.500.000,00 kuna,

2. Za štetu zbog uništenja ili oštećenja stvari nanесenu:

- autobusom i teretnim vozilom, odnosno priključnim vozilom 3.500.000,00 kuna,
- vozilom kojim se prevoze opasne tvari 4.000.000,00 kuna,
- ostalim vozilima, odnosno nepoznatim vozilima 1.500.000,00 kuna.

(3) Ako ima više oštećenih osoba, a ukupna šteta je veća od iznosa iz stavka 2. ovoga članka, prava oštećenih osoba prema društvu za osiguranje razmjerno se smanjuju.

(4) Društvo za osiguranje koje je isplatilo jednoj oštećenoj osobi iznos veći od onoga koji joj pripada s obzirom na razmjerno sniženje naknade, jer unatoč poduzetim mjerama nije moglo znati da postoje i druge oštećene osobe, ostaje u obvezi prema tim drugim osobama samo do visine iznosa iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Društvo za osiguranje kod kojega se vlasnik vozila osigurao od automobilske odgovornosti, dužno je štetu koja je uporabom vozila nanесena u državama članicama Sustava zelene karte osiguranja, a koja je viša od iznosa iz stavka 2. ovoga članka, nadoknaditi do iznosa određenog propisima o obveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

(6) Odluku o povećanju osigurane svote iz stavka 2. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadzornog tijela.

(7) Odluka iz stavka 6. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Subrogacijski zahtjevi nositelja socijalnog osiguranja

Članak 27.

- (1) Društvo za osiguranje obvezno je zavodima koji obavljaju poslove zdravstvenoga, mirovinskog ili invalidskog osiguranja nadoknaditi stvarnu štetu u okviru odgovornosti svoga osiguranika i u granicama obveza preuzetih ugovorom o osiguranju.
- (2) Stvarnom štetom u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se troškovi liječenja i drugi nužni troškovi učinjeni sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju, kao i razmjerni iznos mirovine oštećene osobe, odnosno članova njezine obitelji.
- (3) Razmjerni iznos mirovine određuje se prema propisima o mirovinskom osiguranju u visini razlike između invalidske mirovine utvrđene rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i invalidske mirovine koja bi bila utvrđena u slučaju povrede na radu.
- (4) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na subrogacijske zahtjeve društava za osiguranje za naknadu stvarne štete isplaćene na temelju dobrovoljnog zdravstvenog, mirovinskog, rentnog ili sličnog osiguranja.

Promjena vlasnika vozila

Članak 28.

- (1) Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, prava i obveze iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti prenose se na novog vlasnika, i traju do isteka trajanja osiguranja uključujući i prava i obveze iz članka 8. ovoga Zakona.
- (2) Tijela ovlaštena za registraciju vozila dužna su o promjeni podataka u evidenciji o registriranim vozilima u roku od osam dana obavijestiti Hrvatski ured za osiguranje.

Naknada štete nastale uporabom neosiguranog vozila

Članak 29.

- (1) Oštećena osoba kojoj je šteta nanescena uporabom vozila čiji se vlasnik nije osigurao od automobilske odgovornosti može podnijeti odštetni zahtjev Hrvatskom uredu za osiguranje.
- (2) Oštećena osoba kojoj je šteta nanescena uporabom neregistriranog vozila preuzetog u drugoj državi članici kojem je odredište Republika Hrvatska u roku najviše 30 dana nakon isporuke vozila može podnijeti odštetni zahtjev Hrvatskom uredu za osiguranje.
- (3) U slučaju štete nanescene uporabom vozila iz stavka 1. i 2. ovoga članka Hrvatski ured za osiguranje jamči za obveze najviše do iznosa iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Obradu i isplatu takvih šteta Hrvatski ured za osiguranje može povjeriti svome članu, koji je obvezan štetu obraditi i isplatiti na teret Garancijskog fonda.

(5) Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu od osobe koja je odgovorna za štetu, i to isplaćenog iznosa štete, kamate i troškova.

Naknada štete nastale uporabom nepoznatog vozila

Članak 30.

(1) Oštećena fizička osoba kojoj je šteta nanescena uporabom nepoznatog vozila može podnijeti odštetni zahtjev Hrvatskom uredu za osiguranje.

(2) Oštećena fizička osoba ima pravo zahtijevati naknadu štete zbog smrti, tjelesne ozljede ili oštećenja zdravlja i to najviše do iznosa iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Oštećena osoba ima pravo zahtijevati naknadu štete zbog uništenja ili oštećenja stvari do iznosa iz stavka 2. ovoga članka propisanog za štete na stvarima i uz samopridržaj u iznosu od 3.750,00 kuna ako je Hrvatski ured za osiguranje nekom od sudionika ove prometne nezgode nadoknadio štetu zbog smrti ili teških tjelesnih ozljeda koje su zahtijevale bolničko liječenje.

(4) Ako se pronađe vozilo čijom je uporabom nanescena šteta te se utvrdi odgovorni osiguratelj, Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu od odgovorne osobe odnosno od odgovornog osiguratelja, i to isplaćenog iznosa štete, kamate i troškova.

Naknada štete u slučaju nastanka razloga za prestanak društva za osiguranje odnosno stečaja

Članak 31.

(1) U slučaju nastanka razloga za prestanak društva za osiguranje odnosno stečaja na osnovi pravomoćnog rješenja nadležnog trgovačkog suda, oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev Hrvatskom uredu za osiguranje.

(2) Oštećena osoba ima pravo zahtijevati naknadu štete najviše do iznosa iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) U slučaju isplate štete tijekom provođenja likvidacijskog postupka, Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu od društva za osiguranje nad kojim se provodi likvidacijski postupak i to isplaćenog iznosa štete, kamate i troškova, a ako je nad društvom za osiguranje otvoren stečaj, Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu tih iznosa iz stečajne mase društva za osiguranje.

Međunarodna isprava o osiguranju vozila inozemne registracije

Članak 32.

(1) Vozač koji vozilom inozemne registracije ulazi na teritorij Republike Hrvatske mora imati valjanu međunarodnu ispravu o osiguranju od automobilske odgovornosti koje vrijedi na teritoriju Europske unije ili neki drugi dokaz o postojanju takva osiguranja, koje pokriva štete najmanje do iznosa iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Granična policija ovlaštena je kontrolirati ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.

Dokazi postojanja međunarodne isprave

Članak 33.

(1) Međunarodnim ispravama i dokazima iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona smatra se službena registarska pločica koju nosi vozilo koje je uobičajeno stacionirano na području države čiji je nacionalni ured potpisnik Multilateralnog sporazuma odnosno valjana Zelena karta izdana za vozilo koje potječe iz države čiji nacionalni ured za osiguranje nije potpisnik Multilateralnog sporazuma, te druge isprave i dokazi čiju valjanost priznaje Hrvatski ured za osiguranje.

(2) Valjanost međunarodnih isprava i dokaza Hrvatski ured za osiguranje priznaje obavještanjem tijela ovlaštenog za nadzor granice Republike Hrvatske.

(3) Priznavanje valjanosti međunarodnih isprava i dokaza uključuje i jamčenje Hrvatskog ureda za osiguranje za obveze utemeljene tim ispravama i dokazima, a najviše do iznosa iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

Pravo na naknadu štete

Članak 34.

(1) Oštećena osoba kojoj je u Republici Hrvatskoj nanesena šteta uporabom vozila inozemne registracije za koje postoji valjana međunarodna isprava ili dokaz o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona može podnijeti odštetni zahtjev Hrvatskom uredu za osiguranje.

(2) Za naknadu štete koja je nanesena uporabom vozila s teritorija Europske unije koje nema nikakvu registarsku pločicu ili ima registarsku pločicu koja ne odgovara ili više ne odgovara vozilu, odnosno štete nanesene uporabom određenog tipa vozila za koji registarska pločica, tablica osiguranja niti drugi znak raspoznavanja sličan registarskoj pločici nije potreban, primjenjuju se odredbe članka 29. ovoga Zakona, a Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete, kamate i troškova od Garancijskog fonda one države članice Europske unije u kojoj se vozilo uobičajeno nalazi.

(3) U slučaju štete nanese uporabom vozila iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski ured za osiguranje jamči za obveze najviše do iznosa iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona, a ako je za vozilo inozemne registracije ugovorom o osiguranju ugovoren veći iznos, Hrvatski ured za osiguranje jamči do visine ugovorenog iznosa osigurateljnog pokrića.

(4) Obradu i isplatu ovakvih šteta Hrvatski ured za osiguranje može povjeriti svojim članovima ili specijaliziranim organizacijama za obradu navedenih šteta, koji su dužni odštetni zahtjev obraditi i likvidirati sukladno međunarodnim sporazumima o obveznom osiguranju od automobilske odgovornosti.

Granično osiguranje od automobilske odgovornosti

Članak 35.

(1) Vozač vozila inozemne registracije koji nema valjanu međunarodnu ispravu ili dokaz o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona dužan je sklopiti ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti (granično osiguranje) koje vrijedi na teritoriju država članica Europske unije s važnošću za vrijeme njegovog boravka na teritoriju države članice Europske unije, a najmanje na 15 dana.

(2) Za provedbu osiguranja iz stavka 1. ovoga članka nadležan je Hrvatski ured za osiguranje.

(3) Ako vozač vozila iz stavka 1. ovoga članka prije ulaska na teritorij Republike Hrvatske ne sklopi ugovor o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka, onemogućit će se ulazak vozila zajedno s vozačem na teritorij Republike Hrvatske.

(4) Ispunjenje obveza vozača vozila inozemne registracije iz stavka 1. ovoga članka nadzire osoba ovlaštena za nadzor granice Republike Hrvatske.

(5) Ako osoba ovlaštena za nadzor u prometu utvrdi prilikom nadzora da vozač nema valjanu međunarodnu ispravu ili dokaz o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti iz stavka 1. ovoga članka, spriječit će daljnju uporabu vozila i naložiti sklapanje ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti iz stavka 1. ovoga članka.

Pravo na naknadu štete po osnovi graničnog osiguranja

Članak 36.

(1) Oštećena osoba kojoj je šteta nanese uporabom vozila inozemne registracije koje je osigurano kod osobe iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona može podnijeti odštetni zahtjev osiguratelju koji je izdao policu osiguranja ili Hrvatskom uredu za osiguranje.

(2) Oštećena osoba ima pravo zahtijevati naknadu štete najviše do iznosa iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Ako je oštećena osoba odštetni zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnijela osiguratelju koji je izdao policu osiguranja, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 11., 12. i 14. ovoga Zakona.

(4) Ako je oštećena osoba odštetni zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnijela Hrvatskom uredu za osiguranje, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 15. ovoga Zakona.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu od osiguratelja koji je izdao policu osiguranja, i to isplaćenog iznosa štete, kamatu i troškove.

(6) Oštećena osoba može odštetni zahtjev podnijeti i nacionalnom uredu države u kojoj je nastao štetni događaj, a koji jamči za obveze najviše do iznosa osigurateljnog pokrivača propisanog u njegovoj državi.

Pravo na naknadu štete od neosiguranog inozemnog vozila

Članak 37.

Za naknadu štete koja je nanesena uporabom vozila inozemne registracije koje nema valjanu međunarodnu ispravu ili dokaz o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona, a niti ugovor o osiguranju iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe članka 29. ovoga Zakona.

Europsko izvješće o nezgodi

Članak 38.

(1) U slučaju prometne nezgode sudionici moraju ispuniti i potpisati te međusobno razmijeniti Europsko izvješće o nezgodi. Uredno ispunjeno Europsko izvješće o nezgodi oštećena osoba i osiguranik mogu koristiti kao odštetni zahtjev po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti.

(2) Društvo za osiguranje dužno je ugovaratelju osiguranja uz policu osiguranja od automobilske odgovornosti uručiti Europsko izvješće o nezgodi.

(3) Za vrijeme upotrebe vozila u prometu vozač je dužan imati Europsko izvješće o nezgodi i predočiti ga na zahtjev osobe ovlaštene za nadzor u prometu.

GLAVA IV.

OSIGURANJE VLASNIKA ZRAKOPLOVA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETE NANESENE TREĆIM OSOBAMA I PUTNICIMA

Dužnost sklapanja ugovora o osiguranju

Članak 39.

(1) Vlasnik zrakoplova upisanog u Hrvatski registar civilnih zrakoplova dužan je sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete koje zrakoplov može nanijeti trećim osobama i putnicima.

(2) Ugovorom o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka pokrivena su:

1. štete trećim osobama zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari za vrijeme leta zrakoplova,

2. štete zbog smrti, tjelesne ozljede ili narušavanja zdravlja putnika za vrijeme leta zrakoplova,

3. štete zbog gubitka, odnosno oštećenja osobnih stvari putnika koje se nalaze u kabini zrakoplova,

4. štete zbog gubitka odnosno oštećenja tereta i predane prtljage.

(3) Treća osoba je svaka osoba osim putnika i članova letačke i kabinske posade zrakoplova za vrijeme leta zrakoplova.

(4) Putnik iz stavka 2. točke 2. ovoga članka je svaka osoba koja se prevozi zrakoplovom uz pristanak zračnog prijevoznika, odnosno operatora zrakoplova, osim članova letačke i kabinske posade zrakoplova koji su u službi za vrijeme leta zrakoplova.

(5) Ugovor o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka ne mora pokrivati štete iz stavka 2. točke 3. i 4. ovoga članka ako se zrakoplov ne koristi u komercijalne svrhe.

(6) Ugovorom o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka pokrivena su i štete zbog rizika rata i terorizma.

(7) Iznimno od odredbi stavka 6. ovoga članka, za zrakoplove kojima MTOM iznosi do 500 kg ugovor o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka ne mora pokrivati štete zbog rizika rata i terorizma.

(8) Vlasnik inozemnog zrakoplova koji obavlja let zrakoplova u zračnom prostoru Republike Hrvatske mora imati važeći ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete iz stavka 2. ovoga članka, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

(9) Iznimno od odredbi stavka 8. ovoga članka, vlasnik zrakoplova koji nije iz Republike Hrvatske odnosno države članice Europske unije odnosno čiji zrakoplov je registriran izvan teritorija Europske unije i čiji letovi ne uključuju slijetanje na teritorij ili uzlijetanje s teritorija Europske unije, nego samo izvršavanje leta u zračnom prostoru Republike Hrvatske ne mora ugovorom o osiguranju imati pokrivena štete iz stavka 2. točke 2., 3. i 4. ovoga članka.

(10) Odredbe članka 29., 30., 31., 32., 33. i 34. ovoga Zakona kojima se uređuje osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama, odgovarajuće se primjenjuju na osiguranje vlasnika zrakoplova od odgovornosti za štetu nanesenu trećim osobama i putnicima.

Obveza društva za osiguranje i osigurana svota

Članak 40.

(1) Obvezu društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju iz članka 39. stavka 1. ovoga Zakona predstavlja osigurana svota važeća na dan štetnog događaja, ako ugovorom o osiguranju nije određena viša osigurana svota.

(2) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka iznosi:

1. za štete trećim osobama:

a) za parajedrilice i motorne jedrilice, te ovjesne jedrilice

kojima MTOM iznosi više od 20 kg 10.000 SDR,

b) za slobodne balone s posadom 20.000 SDR,

c) za zrakoplove kojima MTOM iznosi:

– od 20 do 500 kg 750.000 SDR,

– od 501 do 1000 kg 1.500.000 SDR,

– od 1.001 do 2.700 kg 3.000.000 SDR,

– od 2.701 do 6000 kg 7.000.000 SDR,

– od 6.001 do 12.000 kg 18.000.000 SDR,

– od 12.001 do 25.000 kg 80.000.000 SDR,

– od 25.000 kg do 50.000 kg 150.000.000 SDR,

– od 50.001 kg do 200.000 kg 300.000.000 SDR,

– od 200.001 kg do 500.000 kg 500.000.000 SDR,

– iznad 500.001 kg 700.000.000 SDR,

2. za pojedinog putnika 250.000 SDR,

3. za osobne stvari putnika koje se nalaze

u kabini zrakoplova 1.000 SDR,

4. za teret i predanu prtljagu, po kg 17 SDR.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. točke 2. ovoga članka, najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz članka 39. stavka 1. ovoga Zakona za zrakoplove kojima MTOM iznosi 2.700 kg ili manje koji se ne koristi u komercijalne svrhe za pojedinog putnika iznosi 100.000 SDR.

(4) Odluku o povećanju osigurane svote iz stavka 2. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadzornog tijela.

(5) Odluka iz stavka 4. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

GLAVA V.

OSIGURANJE VLASNIKA BRODICE ODNOSNO JAHE OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU NANESENUTREĆIM OSOBAMA

Dužnost sklapanja ugovora o osiguranju

Članak 41.

(1) Vlasnik brodice odnosno jahte čija je snaga porivnih strojeva veća od 15 kW, a koja po propisima o registraciji brodice mora biti upisana u očevidnik brodice odnosno jahti, dužan je sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju uporabom brodice odnosno jahte može nanijeti trećim osobama zbog smrti, tjelesne ozljede ili narušavanja zdravlja.

(2) Trećim osobama iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se osobe koje se nalaze na brodici odnosno jahti kojom je prouzročena šteta, osobe koje se nalaze na drugoj brodici, jahti, brodu odnosno drugom plovnom objektu.

(3) Vlasnik inozemne brodice odnosno jahte koja ulazi u teritorijalno more Republike Hrvatske mora imati važeći ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete iz stavka 1. ovoga članka, osim ako ne postoji drugo odgovarajuće jamstvo za naknadu štete ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

(4) Odredbe članka 29., 30., 31., 32., 33. i 34. ovoga Zakona kojima se uređuje osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu naneseu trećim osobama, odgovarajuće se primjenjuju na osiguranje vlasnika brodice odnosno jahte od odgovornosti za štetu naneseu trećim osobama.

(5) Odredbe ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na odgovornost vlasnika motornog čamca pri plovidbi unutarnjim vodama Republike Hrvatske.

Osigurana svota

Članak 42.

- (1) Obveze društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona predstavlja osigurana svota važeća na dan štetnog događaja, ako ugovorom o osiguranju nije određena viša osigurana svota.
- (2) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona iznosi 3.500.000,00 kuna.
- (3) Odluku o povećanju osigurane svote iz stavka 2. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadzornog tijela.
- (4) Odluka iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

GLAVA VI.

OBAVLJANJE POSLOVA OBVEZNIH OSIGURANJA

Opća odredba

Članak 43.

Društvo za osiguranje smije obavljati poslove obveznih osiguranja iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona samo ako je član Hrvatskog ureda za osiguranje.

GLAVA VII.

GARANCIJSKI FOND

Garancijski fond

Članak 44.

(1) Garancijski fond je imovina Hrvatskog ureda za osiguranje namijenjena izvršenju obveza po osnovi:

1. šteta nastalih izvan teritorija Republike Hrvatske u nekoj od država članica Europske unije odnosno trećoj državi članici Sustava zelene karte od osiguranih i neosiguranih vozila koja se uobičajeno nalaze u Republici Hrvatskoj za koje inozemnom nacionalnom uredu, sukladno Kretscom sporazumu, Multilateralnom sporazumu te drugim međunarodnim sporazumima jamči Hrvatski ured za osiguranje,
2. šteta nastalih izvan teritorija Republike Hrvatske u nekoj od država članica Europske unije od vozila inozemne registracije osiguranih na temelju članka 35. stavka 1. ovoga Zakona,
3. šteta nastalih izvan teritorija Republike Hrvatske u nekoj od država članica Europske unije odnosno trećoj državi članici Sustava zelene karte na temelju članka 57. ovoga Zakona,
4. šteta nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od neosiguranih prijevoznih sredstava,
5. šteta zbog smrti, tjelesne ozljede ili oštećenja zdravlja nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od nepoznatih prijevoznih sredstava,
6. šteta nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od vozila inozemne registracije iz članka 34., 36. i 37. ovoga Zakona,
7. šteta zbog uništenja ili oštećenja stvari nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od nepoznatih vozila na temelju članka 30. ovoga Zakona,
8. šteta koje oštećene osobe nisu mogle naplatiti zbog nastanka razloga za prestanak društva za osiguranje odnosno stečaja na temelju članka 31. ovoga Zakona,
9. osiguranog iznosa ako vlasnik vozila koje služi za prijevoz putnika suprotno odredbi članka 21. ovoga Zakona nije sklopio ugovor o osiguranju putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja ili ako osigurani iznos nije isplaćen zbog nastanka razloga za prestanak društva za osiguranje, odnosno stečaja na temelju članka 31. ovoga Zakona.

(2) Iz Garancijskog fonda nadoknađuju se i troškovi obrade šteta iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na štete koje u nastale, a nisu riješene prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Iz Garancijskog fonda ne nadoknađuju se štete koje prouzroče vozila inozemne registracije koja prometuju na teritoriju Republike Hrvatske na temelju posebnih sporazuma kojih je potpisnik Republika Hrvatska, ako ta vozila nemaju međunarodnu ispravu ili dokaz o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti iz članka 32., stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Zavodi za zdravstveno, mirovinsko i invalidsko osiguranje te društva za osiguranje sa subrogacijskim potraživanjima, kao i druge fizičke i pravne osobe koje su na bilo koji način neposredno oštećenoj osobi nadoknadile štetu ili dio štete nanesene uporabom neosiguranog ili nepoznatog prijevoznog sredstva, nemaju pravo na naknadu isplaćenih iznosa iz Garancijskog fonda.

(6) Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka, društvo za osiguranje koje je oštećenoj osobi nadoknadilo štetu ili dio štete nanesene uporabom neosiguranog ili nepoznatog prijevoznog sredstva po osnovi obveznih osiguranja u prometu iz članka 2. stavak 1. ovoga Zakona ima pravo na naknadu isplaćenih iznosa iz Garancijskog fonda.

(7) U slučaju postojanja prava na naknadu štete iz Garancijskog fonda, od oštećene se osobe ne smije zahtijevati podnošenje dokaza o tome da osoba odgovorna za štetu odbija odnosno da nije sposobna platiti štetu.

(8) Mogući spor između Hrvatskog ureda za osiguranje i društva za osiguranje ili između društava za osiguranje, glede pitanja tko je od njih dužan isplatiti naknadu štete oštećenoj osobi, riješit će se na način da je to dužan učiniti onaj kojemu je oštećena osoba prvo podnijela odštetni zahtjev. Naknadu štete oštećenoj osobi treba isplatiti neodgodivo. U slučaju da kasnije bude donesena pravomoćna odluka prema kojoj je naknadu štete dužna isplatiti suprotna strana, strana koja je oštećenoj osobi nadoknadila štetu ima pravo na naknadu i to isplaćenog iznosa štete, kamate i troškova.

(9) Za obveze iz ovoga članka oštećenim osobama jamči Hrvatski ured za osiguranje.

(10) Hrvatski ured za osiguranje ima pravo na naknadu od osobe koja je odgovorna za štetu, i to isplaćenog iznosa štete, kamate i troškova.

Obveza uplaćivanja doprinosa za Garancijski fond

Članak 45.

(1) Društvo za osiguranje koje obavlja poslove obveznih osiguranja iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona dužno je Hrvatskom uredu za osiguranje uplaćivati doprinos za Garancijski fond, i to razmjerno premiji ostvarenoj u određenoj vrsti obveznog osiguranja u prethodnoj godini.

(2) Nadzorno tijelo propisat će način obračuna i rokove uplate doprinosa iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Hrvatski ured za osiguranje dužan je neodgodivo obavijestiti nadzorno tijelo ako društvo za osiguranje postupa u suprotnosti s odredbama stavka 1. ovoga članka i propisima donesenima na temelju stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako društvo za osiguranje postupa u suprotnosti s odredbama stavka 1. ovoga članka i propisa donesenih na temelju stavka 2. ovoga članka, nadzorno tijelo takvom društvu može oduzeti dozvolu za obavljanje poslova obveznih osiguranja iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona.

Imovina namijenjena za obveze Garancijskog fonda

Članak 46.

- (1) Hrvatski ured za osiguranje dužan je imovinu namijenjenu za obveze Garancijskog fonda voditi odvojeno od ostale imovine Hrvatskog ureda za osiguranje.
- (2) Hrvatski ured za osiguranje dužan je nadzornom tijelu dostavljati mjesečno izvješće o stanju imovine namijenjene za obveze Garancijskog fonda.
- (3) Nadzorno tijelo podrobnije će propisati način vođenja i uporabe imovine namijenjene za obveze Garancijskog fonda.

GLAVA VIII.

POSEBNE ODREDBE O PROVOĐENJU OSIGURANJA OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI

VIII.1. Zaštita oštećenih osoba u prometnim nezgodama u državama članicama Europske unije

Ovlašteni predstavnik za rješavanje šteta

Članak 47.

- (1) Ovlašteni predstavnik za rješavanje šteta na temelju osiguranja od automobilske odgovornosti (u daljnjem tekstu: ovlašteni predstavnik) je osoba koja u ime i za račun odgovornog osiguratelja prikuplja informacije, poduzima mjere potrebne za rješavanje šteta te u državi stalnog prebivališta oštećene osobe obavlja odgovarajuće isplate u slučaju šteta nastalih zbog prometne nezgode u državi članici Europske unije koja nije država stalnog prebivališta oštećene osobe odnosno u trećim državama čiji je nacionalni Ured za osiguranje član Sustava zelene karte, a prouzročenih uporabom vozila koja su osigurana i uobičajeno stacionirana u nekoj od država članica Europske unije različitoj od države stalnog prebivališta oštećene osobe.
- (2) Ovlašteni predstavnik mora imati sve potrebne ovlasti za zastupanje društva za osiguranje u odnosu na oštećene osobe i državna tijela, te u toj državi mora imati sjedište odnosno prebivalište.
- (3) Ovlašteni predstavnik mora biti osposobljen za obradu odštetnih zahtjeva na službenom jeziku države za koju je imenovan.
- (4) Ovlašteni predstavnik može raditi za jedno društvo ili za više društava za osiguranje.
- (5) Bez obzira na odredbu stavka 1. ovoga članka, oštećena osoba može odštetni zahtjev ostvarivati izravno od prouzročitelja prometne nezgode ili odgovornog osiguratelja.

(6) Pravne osobe iz članka 27. ovoga Zakona te druge pravne osobe na koje su na temelju ovoga Zakona prenijeta prava oštećene osobe na naknadu, nemaju pravo ostvarivati naknadu štete od ovlaštenog predstavnika.

Članak 48.

(1) Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja od automobilske odgovornosti na teritoriju Republike Hrvatske, dužno je u svim drugim državama članicama Europske unije imenovati ovlaštene predstavnike.

(2) Društvo za osiguranje putem Informacijskog centra izvješćuje informacijske centre drugih država članica Europske unije o imenima i adresama ovlaštenih predstavnika.

Članak 49.

Sustav imenovanja ovlaštenih predstavnika u državama članicama Europske unije ne utječe na materijalno pravo koje se primjenjuje pri obradi konkretnih odštetnih zahtjeva, niti mijenja sudsku nadležnost.

Članak 50.

(1) U slučaju neimovinske štete odgovorni je osiguratelj ili njegov ovlaštenu predstavnik dužan u roku od tri mjeseca od dana podnošenja odštetnog zahtjeva, oštećenoj osobi dostaviti:

- obrazloženu ponudu za naknadu štete ako su odgovornost za naknadu štete i visina štete nesporni,
- utemeljeni odgovor ako su odgovornost za naknadu štete ili visina štete sporni.

(2) Ako odgovorni osiguratelj ili njegov ovlaštenu predstavnik u roku iz stavka 1. ovoga članka oštećenoj osobi ne dostavi obrazloženu ponudu za naknadu štete, odnosno utemeljeni odgovor, oštećena osoba protiv odgovornog osiguratelja može podnijeti tužbu u mjestu svoga prebivališta.

(3) Nadzorno tijelo izvijestit će nadležno nadzorno tijelo države članice ako odgovorni osiguratelj ili njegov ovlaštenu predstavnik krši odredbu stavka 1. ovoga članka.

VIII.2. Informacijski centar

Članak 51.

(1) Informacijski centar uspostavlja se u okviru Hrvatskog ureda za osiguranje radi što učinkovitijeg ostvarivanja odštetnog zahtjeva na osnovi šteta nastalih u prometnim nezgodama uporabom vozila.

Članak 52.

(1) Informacijski centar iz članka 51. ovoga Zakona:

1. prikuplja podatke i vodi registar podataka,
2. omogućuje uvid u podatke iz točke 1. ovoga stavka,
3. pruža pomoć oštećenim osobama pri prikupljanju podataka iz registra iz točke 1. ovoga stavka i prikupljanju podataka iz registra informacijskih centara drugih država članica Europske unije.

(2) Registar iz stavka 1. točke 1. ovoga članka sadrži podatke:

1. o registarskim oznakama, vrstama, markama, tipovima te brojevima šasija vozila registriranih u Republici Hrvatskoj,
2. o brojevima polica osiguranja od automobilske odgovornosti za vozila iz točke 1. ovoga stavka,
3. o datumima prestanka važenja osigurateljnog pokrivača na temelju ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti,
4. o nazivima i sjedištima društava za osiguranje koja pružaju osigurateljno pokrivače na temelju polica osiguranja iz točke 3. ovoga stavka,
5. o imenu i prezimenu (odnosno nazivu), datumu rođenja, stalnom i privremenom prebivalištu osiguranika,
6. o imenima i adresama odnosno sjedištima ovlaštenih predstavnika koje su imenovala društva za osiguranje iz Republike Hrvatske u drugim državama članicama Europske unije,
7. o popisu vlasnika vozila koja su u Republici Hrvatskoj izuzeta od obveze osiguranja od automobilske odgovornosti.

(3) Podaci iz stavka 2. ovoga članka prikupljaju se od društava za osiguranje i evidencije registriranih vozila u Republici Hrvatskoj.

(4) Na zahtjev oštećene osobe podatke iz stavka 2. ovoga članka Hrvatski ured za osiguranje zatražit će i iz registra informacijskih centara drugih država članica Europske unije.

(5) Društvo za osiguranje i tijelo koje vodi evidenciju registriranih vozila u Republici Hrvatskoj dužni su podatke iz stavka 2. ovoga članka redovito dostavljati Hrvatskom uredu za osiguranje.

Članak 53.

Podatke iz članka 52. stavka 2. točke 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona Informacijski centar čuva najmanje sedam godina od dana odjave registracije vozila ili prestanka važenja police osiguranja.

Članak 54.

Radi pružanja pomoći kod prikupljanja podataka iz članka 52. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona Informacijski centar surađuje s informacijskim centrima drugih država članica Europske unije.

Članak 55.

(1) Informacijski centar dužan je oštećenim osobama sedam godina nakon prometne nezgode, iz svoga ili iz registra Informacijskog centra druge države članice Europske unije, neodgodivo omogućiti uvid u sljedeće podatke:

1. naziv i adresu društva za osiguranje koje pruža osigurateljno pokriće na temelju police osiguranja vozila kojim je prouzročena prometna nezgoda,
2. broj police osiguranja iz točke 1. ovoga stavka,
3. ime i prezime (odnosno naziv) te adresu ovlaštenog predstavnika u Republici Hrvatskoj kojeg je imenovalo društvo za osiguranje države članice Europske unije koje pruža osigurateljno pokriće na temelju police osiguranja vozila kojim je prometna nezgoda prouzročena.

(2) Informacijski centar na zahtjev oštećene osobe prikuplja podatke o imenu i prezimenu (odnosno nazivu) te adresi vlasnika, pretežitog vozača ili evidentiranog korisnika vozila ako je oštećena osoba iskazala pravni interes za prikupljanje takve informacije. Navedene podatke Informacijski centar prikuplja ponajprije od društava za osiguranje ili od tijela nadležnih za registraciju vozila.

(3) Informacijski centar pribavlja za oštećenu osobu podatak o imenu i prezimenu (odnosno nazivu) te adresi osobe koja mu jamči za štetu prouzročenu vozilom za koju vrijedi iznimka od obveze sklapanja osiguranja od automobilske odgovornosti.

Članak 56.

(1) Informacijski centar mora svim oštećenim osobama te drugim sudionicima bilo koje prometne nezgode omogućiti uvid u podatke i korištenje podataka sukladno ovom Zakonu.

(2) Obrada i čuvanje podataka, omogućavanje uvida u podatke i korištenje podataka koji su po svojoj prirodi osobni podaci, mora se obavljati sukladno odredbama članka 16. ovoga Zakona.

VIII.3. Ured za naknadu

Članak 57.

(1) Ured za naknadu uspostavlja se u okviru Hrvatskog ureda za osiguranje.

(2) Oštećene osobe sa stalnim prebivalištem u Republici Hrvatskoj odštetni zahtjev mogu podnijeti Uredu za naknadu ako je prometna nezgoda nastala u drugoj državi članici Europske unije, odnosno u trećoj državi čiji je nacionalni Ured za osiguranje član Sustava zelene karte, a prouzročena je vozilom koje je osigurano te uobičajeno stacionirano u drugoj državi članici Europske unije.

(3) Ured za naknadu nadležan je samo u iznimnim slučajevima kada odgovorni osiguratelj odnosno njegov ovlaštenu predstavnik nisu ispunili svoje obveze propisane ovim Zakonom.

(4) Oštećene osobe iz stavka 2. ovoga članka mogu svoj odštetni zahtjev podnijeti Uredu za naknadu:

1. ako u roku od tri mjeseca od dana kada je oštećena osoba podnijela svoj odštetni zahtjev odgovornom osiguratelju ili njegovu ovlaštenom predstavniku, odgovorni osiguratelj ili njegov ovlaštenu predstavnik nisu postupili sukladno članku 50. ovoga Zakona,

2. ako odgovorni osiguratelj u Republici Hrvatskoj nije imenovao ovlaštenog predstavnika; u tom slučaju oštećena osoba ne smije podnijeti odštetni zahtjev Uredu za naknadu ako odštetni zahtjev već ostvaruje neposredno od odgovornog osiguratelja i ako je oštećena osoba u roku od tri mjeseca nakon podnošenja odštetnog zahtjeva od odgovornog osiguratelja dobila utemeljen odgovor,

3. ako nije bilo moguće u roku od dva mjeseca od dana podnošenja odštetnog zahtjeva identificirati vozilo odnosno odgovornog osiguratelja.

Članak 58.

(1) Ured za naknadu dužan je očitovati se o odštetnom zahtjevu u roku od dva mjeseca od dana podnošenja odštetnog zahtjeva. Ured za naknadu obustavit će postupak ako društvo za osiguranje ili njegov ovlaštenu predstavnik ispunio svoje obveze iz članka 50. ovoga Zakona.

(2) Ured za naknadu o primitku odštetnog zahtjeva i o tome da će u roku od dva mjeseca od primitka odštetnog zahtjeva postupiti na odgovarajući način odmah obavješćuje:

a) odgovornog osiguratelja ili njegova ovlaštenog predstavnika,

b) Ured za naknadu u državi članici Europske unije u kojoj je registrirano društvo za osiguranje kod kojeg je sklopljen ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti,

c) osobu koja je prouzročila prometnu nezgodu ako je ona poznata.

Članak 59.

(1) Ako je oštećena osoba iz članka 57. ovoga Zakona izravno protiv prouzročitelja prometne nezgode ili odgovornog osiguratelja pokrenula sudski postupak, odštetni zahtjev ne može uputiti Uredu za naknadu.

(2) Pravne osobe na koje su na temelju zakona prešla prava oštećenih osoba na naknadu štete prema prouzročitelju prometne nezgode ili njegovu društvu za osiguranje i pravne osobe iz članka 27. ovoga Zakona nemaju pravo na naknadu štete od Ureda za naknadu.

(3) Ako je Ured za naknadu oštećenoj osobi iz članka 57. ovoga Zakona isplatio štetu, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete i troškova od Ureda za naknadu one države članice Europske unije kod čijeg je društva za osiguranje, sukladno sklopljenim međunarodnim sporazumima, sklopljen ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti.

(4) Ured za naknadu dužan je, sukladno sklopljenim međunarodnim sporazumima, nadoknaditi isplaćeni iznos štete Uredu za naknadu države članice Europske unije ako se radi o obvezi na temelju ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti društva za osiguranje koje je registrirano na području Republike Hrvatske.

Članak 60.

Ako nije moguće identificirati vozilo koje je prouzročilo štetu odnosno ako u roku od dva mjeseca od dana podnošenja odštetnog zahtjeva nije bilo moguće utvrditi odgovornog osiguratelja, oštećena osoba iz članka 57. ovoga Zakona može svoj odštetni zahtjev podnijeti Uredu za naknadu. Ured za naknadu koji je nadoknadio štetu oštećenoj osobi ima pravo na naknadu isplaćenih iznosa naknade štete i troškova sukladno sklopljenim međunarodnim sporazumima, i to:

1. u slučaju da nije bilo moguće utvrditi odgovornog osiguratelja – od Garancijskog fonda u onoj državi članici Europske unije u kojoj je vozilo uobičajeno stacionirano,
2. u slučaju da nije moguće identificirati vozilo – od Garancijskog fonda u onoj državi članici Europske unije u kojoj se prometna nezgoda dogodila,
3. u slučaju vozila iz trećih država – od Garancijskog fonda u onoj državi članici Europske unije u kojoj se prometna nezgoda dogodila.

Članak 61.

Ured za naknadu obveze iz članka 57. ovoga Zakona izvršava iz Garancijskog fonda.

VIII.4. Obavljanje poslova u osiguranju od automobilske odgovornosti država članica Europske unije

Članak 62.

(1) Društvo za osiguranje države članice Europske unije, odnosno podružnica društva za osiguranje države članice Europske unije može na području Republike Hrvatske početi obavljati poslove obveznih osiguranja u prometu ako smije na području Republike Hrvatske obavljati poslove osiguranja sukladno članku 83. Zakona o osiguranju.

(2) Društvo za osiguranje, odnosno podružnica iz stavka 1. ovoga članka mora biti član Hrvatskog ureda za osiguranje.

(3) Na člana Hrvatskog ureda za osiguranje iz stavka 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 43. i 45. ovoga Zakona.

(4) Društvo za osiguranje odnosno podružnica iz stavka 1. ovoga članka, mora imenovati predstavnika koji ima sjedište odnosno stalno prebivalište u Republici Hrvatskoj, te njegovo ime odnosno naziv i adresu priopćiti nadzornom tijelu i Hrvatskom uredu za osiguranje.

(5) Imenovani predstavnik iz stavka 4. ovoga članka u ime i za račun društva za osiguranje odnosno podružnice iz stavka 1. ovoga članka obrađuje odštetne zahtjeve i isplaćuje štete oštećenim osobama, zastupa društvo pred sudovima i nadležnim tijelima u Republici Hrvatskoj.

(6) Imenovani predstavnik iz stavka 4. ovoga članka može obavljati i poslove ovlaštenog predstavnika iz članka 47. ovoga Zakona.

(7) Imenovani predstavnik iz stavka 4. ovoga članka mora obavljati poslove na hrvatskom jeziku.

GLAVA IX.

KAZNENE ODREDBE

Prekršaji osiguratelja

Članak 63.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će za prekršaj društvo za osiguranje:

1. ako ugovaratelju osiguranja ne uruči uvjete osiguranja sukladno odredbi članka 8. stavka 3. ovoga Zakona,

2. ako na zahtjev svog osiguranika ne izda potvrdu o eventualno postavljenim odštetnim zahtjevima trećih osoba na temelju osiguranja od automobilske odgovornosti u roku, odnosno za razdoblje sukladno odredbi članka 22. stavka 8. ovoga Zakona,

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba društva za osiguranje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje:

1. ako sklopi ugovor o osiguranju protivno odredbi članka 8. stavka 1. ovoga Zakona,

2. ako primjenjuje uvjete osiguranja i cjenike premija osiguranja protivno odredbi članka 10. stavka 3. ovoga Zakona,

3. ako obavlja poslove obveznih osiguranja iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona, a nije član Hrvatskog ureda za osiguranje

4. ako ne uplati doprinos za Garancijski fond sukladno odredbama članka 45. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka i odgovorna osoba društva za osiguranje.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje:

1. ako odbije ponudu za sklapanje ugovora o osiguranju protivno odredbi članka 8. stavka 2. ovoga Zakona,

2. ako počne primjenjivati uvjete osiguranja i cjenike premija osiguranja, a ne obavijesti nadzorno tijelo o uvjetima osiguranja i tehničkoj podlozi koju upotrebljava u roku iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona,

3. ako oštećenoj osobi ne dostavi obrazloženu ponudu za naknadu štete odnosno utemeljeni odgovor u roku iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona,

4. ako oštećenoj osobi ne isplati iznos nespornog dijela naknade štete sukladno odredbi članka 12. stavka 3. ovoga Zakona,

5. ako postupuje protivno odredbi članka 16. ovoga Zakona,

6. ako ne imenuje ovlaštene predstavnike u državama članicama Europske unije sukladno odredbama članka 47. ovoga Zakona.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka i odgovorna osoba društva za osiguranje.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlašteni predstavnik društva za osiguranje ako oštećenoj osobi ne dostavi obrazloženu ponudu za naknadu štete odnosno utemeljeni odgovor u roku iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona.

Prekršaji Hrvatskog ureda za osiguranje

Članak 64.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Hrvatski ured za osiguranje:

1. ako oštećenoj osobi ne dostavi obrazloženu ponudu za naknadu štete odnosno utemeljeni odgovor u roku iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona kada je nadležan za naknadu štete sukladno odredbama članka 15. stavka 1. ovoga Zakona,

2. ako oštećenoj osobi ne isplati iznos nespornog dijela naknade štete sukladno odredbi članka 12. stavka 3. ovoga Zakona kada je nadležan za naknadu štete sukladno odredbama članka 15. stavka 1. ovoga Zakona,

3. ako postupa protivno odredbi članka 16. ovoga Zakona,

4. ako imovinu Garancijskog fonda vodi protivno odredbi članka 46. stavka 1. ovoga Zakona,

5. ako ne vodi i ne upotrebljava imovinu Garancijskog fonda na način određen propisom donesenim ne temelju članka 46. stavka 3. ovoga Zakona,

6. ako ne uspostavi Informacijski centar, te ne održava njegovu ažurnost sukladno odredbi članka 51. ovoga Zakona,

7. ako Informacijski centar ne čuva podatke iz članka 52. stavka 2. točke 1., 2., 3., 4., i 5. ovoga Zakona sukladno odredbama članka 53. ovoga Zakona,

8. ako ne uspostavi Ured za naknadu sukladno odredbama članka 57. ovoga Zakona,

9. ako ne obavijesti nadzorno tijelo o saznanju da osiguratelj čini prekršaj odnosno ne dostavi sve dokaze sukladno odredbama članka 67. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba Hrvatskog ureda za osiguranje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Hrvatski ured za osiguranje:

1. ako ne obavijesti nadzorno tijelo sukladno odredbi članka 45. stavka 3. ovoga Zakona,

2. ako ne izvijesti nadzorno tijelo o stanju imovine Garancijskog fonda na način utvrđen odredbama članka 46. stavka 2. ovoga Zakona,

3. ako oštećenoj osobi, odnosno drugom sudioniku prometne nezgode ne omogući uvid u podatke i korištenje podataka sukladno odredbi članka 56. ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka i odgovorna osoba Hrvatskog ureda za osiguranje.

Prekršaji vlasnika prijevoznog sredstva

Članak 65.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako kao vlasnik prijevoznog sredstva prije uporabe prijevoznog sredstva u prometu ne sklopi ugovor o osiguranju te ga ne obnavlja dok je prijevozno sredstvo u prometu sukladno odredbi članka 4. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba pravne osobe.

Prekršaji vozača prijevoznog sredstva

Članak 66.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač prijevoznog sredstva:

1. ako na zahtjev ovlaštene službene osobe ne predoči policu osiguranja ili drugi dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju sukladno odredbi članka 6. stavka 1. ovoga Zakona,
2. ako na zahtjev ovlaštene službene osobe ne predoči Europsko izvješće o nezgodi sukladno odredbi članka 38. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač prijevoznog sredstva ako ne sklopi ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti (granično osiguranje) sukladno odredbama članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

Pokretanje prekršajnog postupka

Članak 67.

(1) Prekršajni postupak pokreće se na prijedlog:

- nadzornog tijela za prekršaje iz članka 63. i 64. ovoga Zakona,
- tijela za nadzor u prometu za prekršaje iz članka 65. i 66. ovoga Zakona.

(2) Hrvatski ured za osiguranje dužan je neodgodivo obavijestiti nadzorno tijelo ako ima saznanja da osiguratelj čini prekršaj iz članka 63. ovoga Zakona.

(3) Hrvatski ured za osiguranje dužan je uz obavijest iz stavka 2. ovoga članka nadzornom tijelu dostaviti sve dokaze o prekršaju osiguratelja.

GLAVA X.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Uvjeti osiguranja i premije

Članak 68.

- (1) Društva za osiguranje koja obavljaju poslove obveznih osiguranja u prometu iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona dužna su primjenjivati odredbe stavka 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., i 9. ovoga članka.
- (2) Društva za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka dužna su, kao članovi Hrvatskog ureda za osiguranje, donijeti zajedničke uvjete osiguranja i premijski sustav s jedinstvenim osnovicama funkcionalne premije osiguranja za vrste osiguranja iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona.
- (3) Društva za osiguranje dužna su prije primjene zajedničkih uvjeta osiguranja i premijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka dobiti odobrenje nadzornog tijela.
- (4) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 3. ovoga članka podnosi Hrvatski ured za osiguranje.
- (5) Nadzorno tijelo izdat će odobrenje iz stavka 3. ovoga članka ako su zajednički uvjeti osiguranja i premijski sustav iz stavka 2. ovoga članka sukladni propisima koji uređuju oblikovanje tehničkih pričuva, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (6) Ako nadzorno tijelo utvrdi da zajednički uvjeti osiguranja i premijski sustav iz stavka 2. ovoga članka nisu sukladni propisima koji uređuju oblikovanje tehničkih pričuva, aktuarskim načelima i pravilima struke donijet će mjeru da ih društvo za osiguranje izmijeni.
- (7) Nadzorno tijelo u odobrenju iz stavka 5. ovoga članka odredit će početak primjene zajedničkih uvjeta osiguranja i premijskog sustava osiguranja iz stavka 2. ovoga članka.
- (8) Zajedničke uvjete i premijski sustav iz stavka 2. ovoga članka objavljuje Hrvatski ured za osiguranje nakon dobivanja odobrenja iz stavka 3. ovoga članka, a najkasnije 30 dana prije početka primjene.
- (9) Nadzorno tijelo može samostalno donijeti zajedničke uvjete osiguranja i premijski sustav s jedinstvenim osnovicama funkcionalne premije osiguranja za vrste osiguranja iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona ako na osnovi tehničkih rezultata poslovanja društava za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka procijeni potrebnim odnosno ako se ne primjenjuju odredbe stavka 2., 3., 4., 6. i 7. ovoga članka.

Usklađivanje društava za osiguranje

Članak 69.

- (1) Društva za osiguranje koja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju poslove obveznih osiguranja u prometu dužna su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje uvjete za osiguranje s odredbama ovoga Zakona.

(2) Hrvatski ured za osiguranje dužan je u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uspostaviti Informacijski centar sukladno odredbama ovoga Zakona.

Donošenje propisa

Članak 70.

(1) Nadzorno tijelo dužno je donijeti propise na temelju ovlasti iz ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o osiguranju (»Narodne novine«, br. 46/97. – pročišćeni tekst, 116/99. i 11/02.), ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Prestanak važenja propisa

Članak 71.

(1) Od dana prijema Republike Hrvatske u članstvo Europske unije početak će se primjenjivati odredbe članka 30. stavka 3., članka 36. stavka 6., članka 37., članka 44. stavka 1. točke 2. i 7., članka 47. do 50., članka 52. stavka 2. točke 6., članka 54. i 55. te članka 57. do 59. ovoga Zakona.

(2) Do dana iz stavka 1. ovoga članka odredbe članka 32. stavka 1. i članka 35. stavka 1. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju se samo na teritoriju Republike Hrvatske.

(3) Članak 68. ovoga Zakona prestaje važiti 31. prosinca 2007.

Stupanje na snagu

Članak 72.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2006.

Klasa: 453-02/05-01/02

Zagreb, 9. prosinca 2005.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Vladimir Šeks, v. r.